

**BİR KIYI YERLEŞİMİ BAĞLAMINDA HOPA KENT MERKEZİ
FİKİR PROJESİ YARIŞMASI
Jüri Değerlendirme Çalışması**

28 Şubat-2 Mart 2025

2 Mart 2025

“Bir Kıyı Yerleşimi Bağlamında Hopa İlçesi Kent Merkezi Fikir Projesi Yarışması” jürisi 3. Günü 2 Mart 2025, Pazar günü 09.00’da eksiksiz olarak Hopa Belediyesi binasında toplanmıştır.

4. elemeye kalan 1, 9, 12, 19, 20, 26, 32, 35, 37, 40, 41, 45 ve 53 sıra numaralı toplam 13 projenin değerlendirilmesine 9.30’da başlanmıştır.

- 4. Elemeye elenen 26, 37, 45 ve 53 sıra numaralı toplam 4 projenin jüri raporları aşağıdaki gibidir:

26 SIRA NUMARALI PROJE

Kentsel mekân ve hafıza bağlamında tasarım konseptini geliştiren bu proje, Hopa’nın kentsel kurgusunu tarihsel süreç içinde değerlendirerek, kentliler için neyin “aşikâr” olduğunu kamusalılık perspektifinden ele almakta ve bunu analizleriyle açığa çıkarmaya çalışmaktadır.

Bu bağlamda, Hopa’nın kimliğinin bir parçası olan kır-kent ilişkisi, analizler ve bölgeler yoluyla bir tasarım verisine dönüştürülmüştür. Öte yandan, sözlü tarih ve hafızaya yönelik çalışmaların yanı sıra, yerelden alınan referanslarla şekillenen kavramsal yaklaşım, mekâna bütüncül bir şekilde yansıtılmaya çalışılmıştır.

Proje bu olumlu yaklaşımlarına karşı kıyı-kent bütünleşmesi ulaşım kararları, dolgu alanındaki mekânsal kararların ölçek sorunu ve tasarım kararlarının biçimsel dili, geliştirdiği konsepti ile uyumsuz bulunmuştur.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Akif Burak Atlar ve İnci Olgun’un karşı oyu ile).

37 SIRA NUMARALI PROJE

Kentin ön plana çıkan sorunu olan süreksizliğe karşı bağlaç teması olumlu bulunmuştur. Meydan ve kıyı ilişkisi, araç yükünü azaltmak için önerilen meydan altı otoparkı olumlu olarak değerlendirilmiştir. Üst ölçek analizleri yetersizdir.

Raporun tutarlı ve sistematik olarak tasarım kararlarını ifade ettiği, analitik çerçevede kurulan senaryonun tasarım ile örtüştüğü, kent ve yakın çevresi ile kurulan ilişki olumlu değerlendirilmiştir. Aynı şekilde kent hafızasında önemli bir yeri olan iskelenin korunmuş olması olumludur.

Üniversite ile kurulan bağlantı, tören meydanı ve kıyı ilişkisi olumlu olarak değerlendirilmekle birlikte mekan örgütlenmesi açısından yetersiz bulunmuştur.

Bütünleşik pafta tasarımı genel kararları yeterli bir şekilde ifade etmemesi, ulaşım kararı olarak alınan ve yer altına alınmış yol olarak kurgulanan alanın üst kısmının otopark olarak işlevlendirilmesi eleştirilmiştir.

Raporda kriz noktalarının tarif edilmesinden üretilen söylem olumlu bulunurken teknik dilden uzak, kaynaklar eksik, çalışma alanı ile ilgili araştırmaların zayıf olduğu görülmüştür. Mimari mekanlar yere özgü ele alınmamış, kıyıda alınan kararlar ve denizle kurulan ilişkiye dair öneriler sorunlu bulunmuştur.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Akif Burak Atlar, Cemil Hamdi Okumuş ve İnci Olgun'un karşı oyu ile).

45 SIRA NUMARALI PROJE

Üst ölçek kararlar ve dolgu alanına yönelik fikirler özgün bulunmuştur. Kıyıda ortaya konan mekânsal çözümler farklı ve yerinde fikirler olarak değerlendirilmiştir.

Projenin üst ölçek tasarım kararları olumlu, anlatım dili kendi içerisinde tutarlı bulunmuştur. Sundura Deresi'ndeki yaya bağlantı aksı başarılı bulunurken dolgu alanındaki değişikliğin ekolojik olarak ele alınmadığı, nasıl bir yöntem izleneceğinin net bir şekilde ifade edilmediği sorun olarak değerlendirilmiştir. Balıkçı barınakları mekânsal organizasyonu yetersiz bulunurken, analizler yeterli bulunmuştur. Yaya sirkülasyonu kurgusu kıyı ve kent ilişkisi bağlamında iyi bulunmamıştır. Tasarlanan yapısal öğelerin yaya sirkülasyonuna engel teşkil ettiği, çok fazla yapısal strüktürün varlığı olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Alan bütünlüğü yetersiz görülmüştür. Esnek mekân yaklaşımı yeterli bulunmamıştır.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Cemil Hamdi Okumuş' un karşı oyu ile).

53 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin genel kurgusu, işlevsel çeşitliliği, tasarım ve gösterim tekniği yetkin ve olumlu bulunmuştur. Kavramsal çerçeve ve mekânsal karşılıkları başarılıdır. Odak alanındaki çözümleri kendi içinde tutarlı olmasına karşın yerel bağlamla ilişkisi bakımından eleştiriler almıştır. Hopa kentinin mevcut durumdaki açık alan yetersizliği ve sıkışık kent dokusu önemli bir sorundur. Odak alan bu sorunun çözümünde -en azından hafifletilmesinde- bir potansiyel olmasına karşın, alan içerisinde fazlaca sıkışıklık üretilmesi olumsuz görülmüştür. Özellikle spor sahalarının kapsadığı alan dışında yaya sirkülasyonuna çok az alan bırakılması eleştirilmiştir. Spor alanları ile dinlenme alanları arasında, ayrıca geçirimli ve geçirimsiz yüzeyler arasında dengeli bir dağılım sağlanamamıştır. Kentin ticari ve yönetsel merkezinin yakınında spor fonksiyonlarının baskın işlev olması uyumsuz görülmüştür. Malzeme dışında, yöreye özgü içerik bakımından zayıf bulunmuştur. Sundura Deresi ve batıdaki dolgu alanına yönelik yaklaşımı yetersizdir. Bu bölgelerde tanımsız alanlar bırakılmıştır. Bu tutum yarışma alanı bütününe dengeli bir ilgi gösterilmediğine işaret etmektedir.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Ayhan Usta ve Cemil Hamdi Okumuş' un karşı oyu ile)

- Ödül grubuna kalan projeler ve raporları aşağıdaki gibidir:
 - Eşdeğer Ödül 12 sıra numaralı proje
 - Eşdeğer Ödül 32 sıra numaralı proje
 - Eşdeğer Ödül 41 sıra numaralı proje
 - Eşdeğer Mansiyon 9 sıra numaralı proje
 - Eşdeğer Mansiyon 20 sıra numaralı proje
 - Eşdeğer Mansiyon 40 sıra numaralı proje
 - Satın Alma 1 sıra numaralı proje
 - Satın Alma 19 sıra numaralı proje
 - Satın Alma 35 sıra numaralı proje

1 SIRA NUMARALI PROJE – SATIN ALMA

Hopa kentini yeşil doku ve kıyı ara kesitinde güçlü bir kamusal odak olarak yeniden kurmaya çalışan bu proje, kentin mevcut dokusunun sıradan ve yoğun kurgusuna yalın bir tepki olarak öne çıkmaktadır. Bu anlamda Belediye ve Kaymakamlık binası önünden kıyıya doğru geliştirilen meydan mevcut iskele ile bir diyalog kurarken kıyıda kimi alanlarda çeşitli işlevlere yer vermektedir. Proje bütününde geliştirilen tasarım yaklaşımı basit, sade ve yalın bir yaklaşıma sahip olmakla birlikte şartnamede belirtilen odak alanlar ve bu alanlardan beklentilere karşı neler vaat ettiklerini tasarımıyla sağlayamadığı görülmektedir. Bu bağlamda, ulaşım, erişim, peyzajın kıyıdaki işlev alanları ile nasıl bir tavır geliştirdiği de net olarak izlenememektedir.

Proje oy birliği ile Satın Alma ödülüne değer görülmüştür.

19 SIRA NUMARALI PROJE – SATIN ALMA

Projenin Hopa'nın en özgün problemine odaklanarak kavramsal çerçeveyi oluşturması ve her ölçekte çözüm önerileri geliştirmesi önemli bulunmuştur. Proje kapsamında yapılan analizlerin ölçekler arası bağlamda çözümlere yansıdığı ve tasarım odakları oluşturması olumlu bulunmuştur. Projenin kavramsal yaklaşımında Tır konusu ile ilgili durumun derinlemesine araştırılması ve bu kapsamda çözüm üretme çabası olumludur. Kıyı ve kent bağlantısının mekânsal olarak bütünleştirildiği tasarım olumlu bulunmuştur. Farklı odak noktalarına yönelik önerilen fonksiyonlar şartnamenin değerlendirme kriterleri kapsamında olumlu olarak değerlendirilmiştir. Kamusal alanlardaki tasarımın biçimsel kaygısı olumsuz değerlendirilmekle birlikte öneri yaya ağı bütünsel yaklaşım açısından başarılı bulunmuştur. Sundura Deresi'ne yönelik mekânsal öneriler yetersiz bulunmuş ve kentsel ölçekte bağlantılar açısından ulaşım aksları detaylandırılmamış olması, geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Yerele özgü vurguları öne çıkmasına rağmen iskelenin mevcut yapısının bozulmuş olması kent hafızası açısından olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Proje oy birliği ile Satın Alma ödülüne değer görülmüştür.

35 SIRA NUMARALI PROJE – SATIN ALMA

Proje alanı analiz edilip, üzerine getirilen detaylı çözümler olumlu değerlendirilmiştir. Dere kenarı, kıyı ve kent meydanında önerilen tasarım stratejileri olumlu bulunmuştur. Ancak, yarışma alanının en önemli sorunu olan kıyı ile kent arasındaki kopukluğa yönelik sunduğu fikirler yetersiz bulunmuştur. Tasarımı yönlendiren mekânsal örgütlenmeler yeterli olgunluğa gelmemiştir.

Proje oy çokluğu ile Satın Alma ödülüne değer görülmüştür (Banu Çiçek Kurdoğlu ve Doruk Görkem Özkan'ın karşı oyu ile).

9 SIRA NUMARALI PROJE- EŞDEĞER MANSİYON

Analiz çalışmaları, projenin kavramsal yaklaşımı ile üst ve alt ölçek kararlarının ilişkili olması ve ölçekler arası ilişkinin tutarlılığı olumlu değerlendirilmiştir. Sundura Deresi çevresine yönelik geliştirilen öneriler olumlu bulunmuştur. Dört bölgenin detaylı bir şekilde çalışılarak birbirleriyle ilişkilendirilmesi de olumlu olarak değerlendirilmiştir. Rapor çalışması ve sunumun ifade dili olumlu bulunmuştur ancak, odak alanda kıyı kent ilişkisinde yaşanan kopukluk eleştirilmiştir. Tren yolu önerisi, tartışmaya değer bulunmuş, ancak teknik öneriler karmaşık ve henüz çözümlenmemiş olarak değerlendirilmiştir. Tasarımın "Bir-Arada" üst başlığında doğaya, insana, yaşama duyarlı Hopa olarak tanımlanan konsepti mekânsal organizasyon ve mimari kurgularla uyumlu gelişmediği görülmüştür.

Proje oy çokluğu ile Eşdeğer Mansiyon ödülüne değer görülmüştür (Doruk Görkem Özkan'ın karşı oyu karşı oyu ile)

20 SIRA NUMARALI PROJE - EŞDEĞER MANSİYON

Sorunlardan potansiyele geçişi tasarım kararlarına aktarması, mevcut dere kesitinin tartışılması ve öneri dere kesitleri yaklaşımı, Cami Meydanı ve kıyı ilişkisinin kurulması, Hopa markalaşma kararları, ölçekler arası geçiş, Hopa Belediyesi, Hükümet Konağı ve kıyı ile ilişkinin kurulması ve Belediyenin önünde yaratılan meydan olumlu bulunmuştur. Kıyı deneyimini geliştirmeye yönelik tavır, bu doğrultuda geliştirilen mekânsal çeşitlilik olumlu bulunmasına rağmen, bu mekânsal çözümlerde geometrik formların mekânsallığı belirleyici olması ve biçimsel bir kaygı taşıyor olması eleştirilmiştir. Buna rağmen esnek mekanların organizasyonu olumlu bulunmuştur. İskele formunun korunmaması eleştirilmiştir. Bu alanda denizin üzerinde dalgakıran görevi görerek iç deniz oluşturma yaklaşımı eleştirilmiştir. Bu yaklaşımların yerin kimliğini zayıflattığı ve iskele ve çevresinde oluşan davranış kalıbını olumsuz etkileyeceği düşünülmüştür. Ulaşım alternatif çözüm olarak Hopa çayı üzerindeki köprünün şehir içi kısmının Batum yönü yayalaştırılması, kent meydanındaki kavşağın taşınması olumlu değerlendirilmiş fakat şehirlerarası ulaşım analizlerine yönelik kararlar sonucu kent kıyı ilişkisini güçlendirecek önerilerin geliştirilmediği eleştirilmiştir. Meydan doğrultusunda kıyıda önerilen spor sahaları eleştirilmiştir. Yaratılan peyzaj bağlamında yeşil alan – sert zemin oranı başarılı bulunmuş fakat alan genelinde önerilen bazı uygulamaların ekolojik anlamda yeterli hassasiyeti göstermiyor oluşu eleştirilmiştir. Sundura deresi ve çevresindeki mekânsal kararların yeterince irdelenmemiş olması eleştirilmiştir.

Proje oy çokluğu ile Eşdeğer Mansiyon ödülüne değer görülmüştür (Banu Çiçek Kurdoğlu'nun karşı oyu ile)

40 SIRA NUMARALI PROJE - EŞDEĞER MANSİYON

Kıyı ve kent bağlantısı için önerilen Hopa Vapur İskelesi ile Belediye Meydanı arasındaki sürekliliği sağlayan ilişki olumlu olarak değerlendirilmiştir. Vapur iskelesi kenarına yaptığı kıyı kurgusu farklı kotlarda tanımladığı kamusal mekân örüntüsü değerli görülmüştür. Karadeniz sahil yolu ile ilgili getirilen ulaşım önerilerinde yaya öncelikli tavrı olumlu bulunmuştur. Şartnamede tanımlanan sosyal ve kültürel etkileşim alanlarının bütüncül tasarlanması olumlu bulunmuştur. Sundura deresi ile ilgili çift yönlü mekânsal kurguları ve kararları fonksiyonel bulunmuştur. 4. bölge sahil dolgu alanında kurguladığı mekânsal örüntü ve kademelenme, yaya yollarının sürekliliği ve erişilebilirliği değerli görülmüştür. Önerdiği yapısal peyzaj mekân çözümleri bütünsel bir biçimde ele alındığı görülmüş ve özgün bitki ekosistemlerinin oluşturulması değerli bulunmuştur. Ancak kurgulanmış olan raylı sistemin Rize - Batum arasındaki hattın Hopa özelindeki yolculuk ihtiyaçlarına yönelik olmadığı görülmüş, bu yönüyle hattın başlangıç ve bitiş kurgusu olumsuz bulunmuştur.

Kent saçağının altındaki ticari birimler çok yoğun bir kurguda ele alınmıştır. Üst örtü olarak tasarlanan Kent saçağının farklı mevsimsel kullanımlar için düşünülmeyişi tespit edilmiştir. Kent saçağının yarattığı kapalılık durumu, mekânsal kurgunun ışıqla olan ilişkisi açısından olumsuz değerlendirilmiştir.

Proje oy çokluğu ile Eşdeğer Mansiyon ödülüne değer görülmüştür (Ayhan Usta ve Akif Burak Atlar'ın karşı oyu ile)

12 SIRA NUMARALI PROJE - EŞDEĞER ÖDÜL

Projenin kavramsal yaklaşımı başarılı çözümlerle ele alınmıştır. Tır sorununu çözmeye yönelik ele alınan Tır parkı yaklaşımının; işlevselliği, konumu ve alan içerisindeki mimari yapısı olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Cami ve yakın çevresinde ele alınan çözümler olumlu olarak değerlendirilirken Kazım Koyuncu Festival Alanındaki biçimsel kaygı olumsuz değerlendirilmiştir. İskelenin çözümlenmesi, sahilde programlanan etkinlikler ve mekânsal çözümler olumlu bulunmuştur. Proje şartnamesindeki beklentileri karşılamak adına çözümleri etkili, çeşitli ve bağlamıyla ilişkisinde çelişki yaratmayacak çözümler olarak olumlu bulunmuştur. Mekânsal süreklilik ve zonlar arası ilişki kurgusundaki çabası başarılı, bu süreklilik içinde yeşil stratejileri olumlu; ekolojik yaklaşımları ve bu yönde ortaya koyduğu taşkın kontrolüne yönelik kararlarının yerinde alındığı görülmüştür. Kıyıda kullanım alanlarının yüksek dalgalara karşı önlem olarak geriye çekilmesi de olumlu olarak değerlendirilmiştir. Projede üst ölçek analizler ve Hopa'nın kaybolan kentsel hafızasına yönelik çalışmalar olumlu olarak değerlendirilmiştir. Yapılan üst ölçek çalışmalar ve kavramsal yaklaşımın mekânsal kararlara yansıyor olması, Kıyıda kentsel yaşam kalitesini artırmaya yönelik kamusal mekan önerileri, kıyı hattı ve kent arasında kurulan ilişki, Sundura Deresi ve çevresine yönelik çalışmalar olumlu değerlendirilmiştir.

Proje oy çokluğu ile Eşdeğer Ödül'e değer görülmüştür (Ayhan Usta ve Akif Burak Atlar'ın karşı oyu ile)

32 SIRA NUMARALI PROJE - EŞDEĞER ÖDÜL

Noktasal çözüm setleri bağlamında tanımlanan tasarım ilkelerinde yumuşak-sert zemin ilişkisine kadar detaylandırılan ekoloji temelli peyzaj yaklaşımları, dolgu alanı restorasyonu ve dönüşüme dair yaklaşımı başarılı bulunan projenin mekânsal kararlarının fikir aşaması düzeyinde kalmış olması jüri tarafından eleştirilmiştir.

Proje, kıyı kent birleşimi açısından Sundura Deresi ile de bütünleşen yaklaşımı ve mekânsal önerilerin işlev ve ölçek açısından peyzaj kararları ile tutarlı ilişkiseliliği açısından başarılı bulunmuştur. Tasarım konseptini tanımlayan kavramsal yaklaşımı ile yerin dinamiklerinin önemli ölçüde dikkate alınması; sosyal yapı ve aidiyet üzerinden yapmış olduğu tespitleri detaylara aktarımı; aynı şekilde kıyı ekosistemi ve doğal yapıya ilişkin önerileri övgüye değer bulunmuştur.

Proje oy birliği ile Eşdeğer Ödül'e değer görülmüştür.

41 SIRA NUMARALI PROJE - EŞDEĞER ÖDÜL

Yörenin toplumsal, ekonomik ve kültürel özgünlüklerini derinlemesine araştırması, odağına çay alımını yerleştiren senaryosu, coğrafyanın bilgisini (su, iklim, arazi, dönemsel etkinlikler...) tasarıma dönüştürme arayışı başarılı bulunmuştur. Üst ölçekten başlayarak detay projelerine kadar sürdürdüğü tasarım sürecinin bütününde belirli bir mantık izlediği görülmüştür. Kentsel yapıyı çevre ve doğal alanlara yönelik yaklaşımı dengeli bulunmuştur. Raporunun, Hopa kenti için önemli bir bilgi kaynağı olma niteliği takdir edilmiştir.

Projenin müdahalelerinin ölçüsü, kimi yerlerde kapsamlı kimi yerlerde minimalist olmakla birlikte

oldukça rasyonel gerekçelere dayandırılarak dengelenmiştir. Özellikle odak alanındaki minimalist tavrı ile Sundura Deresi'ni kente bağlayan kuvvetli aks arasındaki farklılaşma iyi kurgulanmıştır. Bölgeler arasında, yayalar için katı düz çizgiler kullanarak dolaylı bağlantılar önermesi güçlü bir tasarım niteliği kazandırmıştır. Genel kurgusunu anlatan soyut gösteriminin dili yetkin, detay projeleri ve kesitleri okunaklıdır.

Jüri, projenin bazı detaylarda geliştirilebilir olduğu görüşündedir. Spor sahalarının bulunduğu yerlerde destek birimlerine, ticari işlevlere daha entegre bir yaklaşımla yer verilmesi mümkündür. Peyzaj kararları bir miktar daha detaylandırılabilir. Mobil uygulama önerisinin içeriği bu projeye özgü bazı girdileri içerecek şekilde geliştirilebilir.

Proje, bütün olarak değerlendirildiğinde, özgün, nitelikli, şehir planlama, mimarlık, peyzaj mimarlığı disiplinlerine değer katan bir tasarım olarak takdir edilmiştir.

Proje oy birliği ile Eşdeğer Ödül'e değer görülmüştür.

Proje değerlendirilmesi sonucunda jüri tutanak ve raporları hazırlayarak imza altına almıştır.

Kimlik zarfları açılarak kimlik tespit ve rumuz tespit tutanağı hazırlanmıştır.

Jüri çalışmasını 02 Mart 2025 Pazar günü saat 18.00'de tamamlamıştır.